

GAZET'A TRANSILVANIEI.

gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a Fiea una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fr. v. a. Pentru tieri esterne 15 f. pe unu
lu séu 45 doideceri, or 3 galbini si 3 doideceri mon. sunatória. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de
9 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 85.

Brasiovu, 28. Octombro 1861.

Anulu XXIV.

Octroi. Octroyer.

(Urmare.)

E bine, ce contradicere pôte se fia această'a si cum se nio impa-
mu ore? Eata cum: prin o simpla distinctiune. Se cuvine adeca se
stingemu strinsu intre octroare inotita de fortia, de sila, si intre oc-
oare conditionata séu mai bine provisoria. Se ilustramu si a-
asta distinctiune cu esemple. Déca in viétia cetatiéna privata tiaru
ni cineva la casa cu unu contractu cuprindietoru de conditionile ad-
ministrarii mosiei tale si ti aru dice: Mei Domnule, eu presupunu ca
nu te pricepi la economia si nu scii se'ti administri de loou mosia
o ai, nici se o aperi de vecinii rapitori. Eu m'amu determinatu a
administrá insu'mi, ati da din venituluei, eaca pe catu amu insem-
tu in acestu „contractu,” a'mi luá si eu plat'a séu simbria mea pe
tu amu aflatu totu eu cu cale; lipsece numai cá se subscrii si tu
este conditioni; intr'aceea tio spunu din capulu locului, ca nu'ti dau
oia se schimbá nimio in acestu contractu; nu te intrebú déca 'ti
ace ori nu, pentruca te cam sciu ca esci unu natarau, prin urmare
si fara voi'a ta voiu urmá precum amu scrisu aici, séu déca incur-
du timpulu voiu aflá cu cale a mai schimbá ori sterge unele condi-
ni, eara eu voiu face cum voiu sci eu. — E, ce ai poté respunde
unu asemenea contractu octroatu in sila? Nesmintitu ca déca ai a-
b potere lai respinge, eara déca nu, ai dá din mani si din picio're,
strigá, ai protestá, mai pe urma totu teai supune silei, inse valórea
contractului nu o ai cunósce in tota viétia ta. — Din contra ti aru ve-
altulu totu cu unu proiectu de contractu si tiaru dice: Domnule, noi
sedemu cutare mosia de multi ani in comunu, ci fara ca se ne fimu
spicatu lamuritu indatoririle nóstre recipróce; eara asia nu este bine
uitate prea se nascu certe multe între noi. Eata eu me apuesiu se
uncu pe chartia cateva conditioni fundamentale pentru unu contractu
trele se aiba valóre si taria pentru noi si familiile nóstre. Cam' vedi,
teseele, mai consultate si cu ceilalti fratini, apoi dative parerea, ca
si, ce amu scrisu eu nu e batutu cu cuie, vomu mai poté schimbá in
ensele cu buna intielegere.

Cá ce amu poté respunde la unu omu cá acest'a? — Prea bine
cugetatu Domnule. Fii bunu las' conditionile proiectate pentru ca se
desbatemu putintelu.

In cursulu desbaterii potu obveni mai multe alternative. Séu a-
ca Dta afli ca tóte conditionile octroate de sotiulu Dtale suntu bune,
folositoare, sincere si bine lamurite; atunci lipsece numai cá se le
subscrieti si ratificati de ambe partile, séu déca vi se mai pare se si
irati pe densele. Eata acestu felu de octroare a fostu in Bavaria,
Prusia, Baden, Prusia. Intocma s'a intemplatu si in Belgiu, aici inse cu acea
diferinti'a ca constitutiunea fú octroata adica pregatita de catra came-
ra, eara regele alesu o priimi, pentru ca'i placú, eara de nu'i placé,
si voia'i stá de a o respinge si a nu priimi nici tronulu. — Séu se
fúte intemplá, cá una din partile contragátore se respinga tóte condi-
tionile octroate si se céra altele. In acestu casu privati cá si staturi,
si cadu in asia numitele provisorii, care firesce ca suntu fórte neplá-
te. Asia o patise Wúrtembergá între anii 1815 — 18. Dietei nu ia
lacutu octroarea dintaiu a regelui; mai tardiu partile contragátore se
voira, candu apoi din Octroy se facú o adeverata constitutiune. —
Éu eara o parte contragátore pôte dicé: stai cocóne, ca noi avemú
astratu unu contractu vechiu remasu dela stramosi, de care pôte fi
ca Dta vei fi uitatu. Ce scii, pôte ca in acelasu inca vomu aflá ma-
 multe conditioni bune si folositoare. — Eata acestu casu obvine in Ba-
ria, in Baden, in Ungaria, Transilvania, Croatia.

Noi respectamu sanatósa judecata a publiculu nostru cititoru
nai multu decatu cá se mai simtиму trebuintia de a mai aplicá teo-
ria si esemplele deduse pana aci la natur'a octroariloru din 20. Oc-
tombro 1860 si 26. Fauru a. c. Cu tóte acestea déca va fi cu place-
ea cititoriloru ne vomu luá voia mai tardiu a cercetá si aceasta cesi-
iune cu aplicare la noi romanii transilvani a ne intrebá adica pe noi
nsine: Care din legile Transilvaniei suntu octroate pentru noi (de
nobis sine nobis) si care suntu aduse cu scirea si cu voi'a nóstra(?);
nai incolo care din cele octroate suntu bune si folositoare tuturoru,
ncatu sa le potemu priimi si noi cá pe ale nóstre; in urma care este

diferinti'a esentiala între dreptulu publicu transilvanu si între susu a-
numitele doue acte imperatesci.

Zernesci in dio'a de S. Paraschiv'a.

G. B.

Sibiiu, 6. Noembre n. Si pana candu lucrarile Reuniunii nó-
stre literarie adunate pe 4. Noembre se voru cunósce mai pe largu din
protocolulu siedintieloru ei, nu lipsece a ve insciintiá pe scurtu des-
pre rezultatulu celor doue siedintie de eri si de alaltaeri. Cei adonati
au fostu aprópe la 200, eara altii au tramisu tacs'a defipta in statute,
altii au scrisu ori au telegrafatu cu mare bucuria gratulandu sotieta-
tii la inaugurarea ei si orandu'i viétia si prosperare pe seculi inainte.

Siedinti'a de luni ni s'a trecut cu inaugurarea reuniunii prin cu-
ventarea presiedintelui provisoriu a Escelentiei Sale Domnului epis-
copu Andreiu b. de Siaguna si a Domnului canonicu Tim. Cipariu,
care se priimira cu multa placere, apoi cu conscrierea membriloru si
a tacselor, pentru cá se se scie curatu, carii au se fia alegatorii si
organisorii totului. Aceasta conscriere ne dete placutulu si de multi
neasteptatulu resultatú preste 5600 fl. v. a., ci sum'a contribuentiloru
se totu mai adaoge ne'ncetatu si din tóte partile. —

In siedinti'a de eri amu verificatu conscrierea membriloru funda-
tori si ordinari, dupa care Escelenti'a Sa presiedintele a anunciatu A.
sociatiunea de constituita; eara dupa aceea ne apucaramu de alegeri
prin voturi secrete. Mai antaiu se votá pentru presiedintele primariu
Din absolut'a maioritade de 75 voturi fú alesu de presiedinte intru in-
tielesulu statuteloru Esc. Sa D. episcopu Andreiu b. de Siaguna, ea-
ra celelalte voturi se impartira între Esc. Sa D. mitropolitu Alesau-
dru St. Siulutiu, D. Andreiu Mocioni de Foen, D. canonicu Timoteiu
Cipariu, D. G. Baritiu si Directoru Gaviliu Munteanu. La alegerea
v-presiedintelui si a secretariului primariu adunarea se abatu dela
scrutiuniulu secretu, ci prochiamá pe D. canonicu Timoteu Cipariu de
v-presiedinte, eara pe D. Georgie Baritiu de secretariu antaiu. Dupa
aceea se pasi la alegerea celorlalti 5 functionari si a comitetulu de
12, care mai tiene pana in momentele ce scriemu acestea.

Aséra tinerimea studiósá facú serenata cu facile Esc. Sale Dn.
presiedinte, v-presiedintelui, secretariului, cum si Domniloru Aloisiu
Vladu dela Banatu, deputatulu dietalu protonotariu de comitatu, Ca-
pitanulu supremu Ioanu Branu de Lemeni si protopopulu Ioanu Po-
pasu, carii se aflá toti la unu ospelu.

Credemu, ca cu siedinti'a de astadi vomu incheié pentru astada-
ta lucrarile.

Votulu separatu alu consiliariului gubernialu Conrad Schmidt,

Cu rapresentatiunea facuta in contra convocarei dietei si cu mo-
tivele insirate in trins'a nu me invoiescu, anume, pentruca sistemulu
din anulu 1848 s'au restornatu prin revolutiune, si fiindu ca prin re-
gimulu absolutu din cei 12 ani s'au ruptu firulu continuitatii de dreptu
alu constitutiunii nóstre, deci nu ne remane alt'a decatu au priimirea
diplomei imp. din 20. Octombro 1860, au reintórcerea la absolutismu.
In catu pentru mine, eu me tienu cu deplina incredere de acea diplo-
ma, prin carea libertatea constitutionalá s'au intemeiétu si s'au garan-
tuitu nu numai pentru Ungaria si Transilvania, ci pentru tóte tierile
monarchiei austriace, me tienu de acea dipl. carea impacá autonomi'a
provincieloru singuratece cu interesele comune ale imperatiei întrege
si carea principiulu egalitatii in drepturi le estinde nu numai la cetá-
tieni singurateci ci la tóte nationalitati/e, confesiunile si clasele de po-
poru fara deosebire.

Facia cu asta diploma misiunea guvernului nu pôte fi, ca prin
negatiune continua se impedece straformarea constitutionalé a patriei,
ba chiaru din contra are detorintia santa de a o sprigini si de a o in-
naintá cu barbatie. Dupa a mea parere nu e unu mediulocu mai con-
stitutionale de a asiedjá trebile patriei, si de a infrená anarchi'a, carea
se ivesce de tóte partile, decatu convocarea dietei; ca-ci déca se voru
deslegá intrebarile cuprinsé in propusetiunile reg. atunci potemu spe-
rá, cumca si impacarea intereselor diferiteloru nationalitati inea

стипктылэ лэ челэ патралэ, пестрикатэ, опре адевериреа асердич-
ней постре дауне воиз а не провока дн апи чеи фатали 1848 —
9 ла попорэлэ ромылэ дн Трансильваниа — Ачестэ попорэ чер-
катэ прин челеа маі греле іспите, терорисатэ дн модрылэ челэ маі
днфюрсторэ прин фырчи — пльмтэ ші карчері днтэнекосе, дн
ценералэ кодэсэ нэмаі де сімцылэ ші інстинктылэ лэ днтрн-
секэ дедэ о днречізне преа нмерітэ політчеі ромынілорэ ші
версвалэ челорэ 40,000 дн кэмпвалэ лібертатеі: „нэ не vindemé
цера — нэ не знімэ кэ цера знгрэокэ,” дэдэ тонвалэ дн тотэ
Трансильваниа — днтревалэ, знде, кэндэ ші чіне а фэктэ ачеастэ
пропагандэ? нменеа — нікзірі. — Чіне а дештепатаэ не о
пацізне де 4 секлі свэжыгаты ші крескытэ дн чеа маі рэшілэ-
торе склыві? днтрэ адевалэ нменеа — фэрэ сінгрэ інстинк-
тылэ челэ патралэ алэ еі! не каре абсолутізмвалэ челэ де фэрэ
де 12 ані кэ кытэ л'аф ауьсатэ маі таре, кэ атыта аф ешітэ маі
воінікэ ші маі кэрыіосэ дн 1861, днкытэ ачеі вэрваці ромыні,
каріі шіаф фэктэ зпэ стэдіс серіосэ асэпра попорэлэ ромылэ,
сuius radice sub ima vis patriae occultatur adhuc et nobile
semen — днсафелеціі де авантацівалэ челэ штрэцэ алэ інстинкты-
лэ челэ кэратэ алэ лэі, аф згэдзітэ салонеле діетеі дн Песта.

Пэвлічштіі чеі че ші афлэ таре пльчере а інфера не ро-
мэні де оьлатічі ші пельсэторі, еарэ не інтелиціціі лорэ де
взітогыті! ші апоі факэ сфэрэ дн цэрэ! арэ фаче кэ мэлэ маі
віне, кэндэ шіарэ лэа остепела а аналіза маі де апроче ачестэ
ісворэ лімпедэ, дн каре аф рікратэ політча чеа сьпэтосэ ромы-
нэ, ші нэ арэ тотэ да кэ вота дн валэ. —

Органеле пэвлічштіі ромыне Газета Трансильваніеі ші Теле-
графвалэ Ромылэ аф датэ спресізне чеа маі віт а сімцылэ по-
літкэ націонале, дештепатаэ мэі кэ сэмэ прин інстинктылэ челэ
пестрикатэ алэ попорэлэ. — Опінізіле політче, озіте дн аче-
теа дохе фоі аф форматэ опінізнеа політкэ пэвлікэ а ромынілорэ,
діаінтеа кэреіа шіаф плекатэ капэлэ ші цепенквалэ тотэ вінесім-
ціторівалэ ромылэ ші о аф стіматэ маі пре сьсэ де тотэ че е
стіматэ ші преціосэ — ші кредемэ кэ не фачемэ нэмаі даторіа,
кэндэ о опзнемэ франкэ: кэ сімцімэ о вэтшаре кэ мэлэ маі
дзреросэ ші несэферітэ, кэндэ орі мі чіне не атакэ опінізнеа
пэвлікэ, декытэ кэндэ неарэ атака сімцылэ моралэ — реліціосэ —
ші кіарэ нерсона пострэ. —

Са обсерватэ, кэчкэ пэвлічштіі днтрэ атыта штіш преціі
опінізнеа пэвліквалэ лорэ, днкытэ де мэлэ орі дн vedemé свор-
дінэдыші опінізіле індівідвале днвергенте але длорэ опінізнеі пэ-
вліче; — кэчкэ черкэспекцізне се чере дарэ, кэндэ орі ші чіне
скріндэ дн нэтеле сеф, зіче кэ респікэ опінізнеа пэвлікэ а на-
ціэнеі сале сэх а патрией днтреці?

Дэпэ ачестеа прінціпіі фільне ертатэ а аналіса нэмаі зпэкасэ
— де кэте орі с'аф манифестатэ опінізнеа пэвлікэ прин органвалэ
лчесторэ фоі, кэчкэ кэсселе днтрепаціэне дн Ардеалэ нэ се
іотэ днтшыка фэрэ сінгрэ днтрэ діетэ провинціалэ ардеаланэ. —
Фраціі знгрэі днтр'зпгыі нэ ера стрейні де ідеа ачестэ — да-
лэ кэ тімпэ, дэпэ ідеа фікэ а зпзінеі копэтарэ, ші дзрере!
наі копбатэ ші пьлэ аотзі ші легалітатеа ші посівілітатеа діе-
ей арделене. — Ноі каріі де атытеа орі амэ фостэ марторі о-
владі ла атытеа інкопекценде знгречі, нэ не шірымэ де локэ
е паовалэ длорэ —, дарэ кэ DD. консіларі ромыні дела рец.
гвернэ ардеаланэ се нэ штіе ніче акэч, кэндэ вені лэкралэ ла
фрэнцереа пьнеі, а респекта опінізнеа пэвлікэ а ромынілорэ, ші
дн вотвалэ сеф сепаратэ дн 3. Окт. а. к. се зікэ кэчкэ діета ар-
деаланэ ва паште чеа маі таре апціпатэ дн ініміле тэтрорэ
вінесімціторілорэ ші вінекэцетэторілорэ пентрэ консітэціэне дн
тотэ класеле іппопрадіэнеі фэрэ оевіре де лімэ ші націоналі-
тате — ші пресе тотэ дн тотэ patria ачестэа поі нэ о
прічепемэ!!! Орі кэ поменцілорэ Domnii lea фостэ греф а дес-
чінде дн кьлтеа опорей, ла каре аф ажэпсэ нэмаі ка ромыні,
дн тіжлокылэ фракцілорэ сьі ромыні але ніпзі пьіовалэ лорэ, але
аскыта воіа лорэ, ші а се днткомі дэпэ черіцелэ лорэ, — орі
кэ аф вратэ кэ пьціпэ модіфікаціэне нэмаі а да пондэ маі таре
вотвалэ маіорітатеі гвернэвалэ, ші апэрднэ легалітатеа рігоросэ,
де каре позе ні амарэ оьфелэвалэ — прин короларівалэ містіфік-
чосэ алэ Длорэ ціптекэ а аэпра класеле, націоналітэціле ші кон-
фесізіліе привілеціате де маі днаінте, прин зрмаре консітэціэ-
неа секларэ, басатэ де 3 націоналітэціі ші 4 конфесізіліе ne systhe-
ma Magni huius Principatus subvertatur — не кареа днсэ
консітэціэне секоларэ ромыні арделені — фэрэ скімьэрі а-
дэпкэ тьіеторе, нэ о маі ворэ одатэ кэ каузалэ, — ла тотэ дн-
тэмареа стімачіі Domnii консіларі сь штіе, кэ прин вотвалэ
Domniiлорэ сепаратэ фэрэ нічі зна колоре де романісмэ, п'аф ес-
прімаатэ опінізнеа пэвлікэ а патрией, декэ кредэ кэ ші ромыні
арделені аф патріэ дн Ардеалэ днпреснэ кэ знгаро-секыі ші
саоіі дн ценере; — кэ атытэ маі пьціпэ аф фостэ дн слечіе
галмачі сіпчері аі опінізнеі пэвліче а ромынілорэ, кареа аф апэ-
ратэ кэ атыта ресемпэчэне автономіа Ардеалэвалэ, консітэціэнеа
раціоналілэ а лэі, ші легалітатеа діетеі, пентрэ ачестэа поі ромы-

ніі дн жэрылэ Тэрдел деопробэчтэ ачелэ вотэ сепаратэ ші пепі-
мерітэ алэ DD. консіларі романі, ші декларэчтэ, кэчкэ рескри-
свалэ Маіестатеі Сале серенізмвалэ пострэ Прінчече дн 19. Сен-
темьре а. к. дн поі а фэктэ чеа маі пькытэ імпресіэне, ші кэ
поі дорімэ дн інімэ, ка Маіестатеа Са делэтэрэндэ недреапта
ші фадэ кэ дрептеле поствалэ але ромынілорэ інізіроса репре-
сентаціэне а есчелсвалэ р. гвернэ дн Кьлжэ, се конкіате кэчэ
маі кэрднэ не басэ дрептылэ деспре репрезентаціэнеа попорэ-
лэ діета церіі, ка сь ні се дее ші позэ ромынілорэ окасіэне де
а гьста дн нектарвалэ віеді консітэціоналі-парламентарі мі а не
фолосі одатэ дэпэ о склывіе амарэ, немерітатэ де 400 ані, де
інстітэцізіліе лібералі.

Маі мэлці.

УНГАРИА. Дэпэ штірі посітэе конт. Морідэ Палфі е де-
нэмітэ де локціторіэ дн Унгаріа! Конслярівалэ де кэрте Прі-
відэчрэ пріметште асэпрэ ші кондэчереа локотеніціей дн Бьда.
Дімісіэнеа Тавернікылі (Майлатэ) с'а прімітэ.

Дн Комароміэ ера сь се ціе конгрегаціэне де комітатэ,
не кэндэ дндатэ ла днченэчэ фэ днкэпжэратэ касэ адэптеі де
зпэ десэдремэчтэ де міліціе ші віче колонелвалэ днтрэ дн са-
ла де шедінэ, рапортэндэ адэпанцеі, кэ аре днсэчрчнаре а о-
прі шедінэа. — Комітатенціі днченэчрэ а кьпта „Cozатылэ“ ші
сэ депэртатэ. —

Гвернэвалэ віенежэ кэ наші сьі ешітэ маі енерціі, фадэ кэ
Унгаріа, вреа тотэодатэ а днкэпжэра перікылэ, ч'аф конжэратэ
емігранціі магарі, маі кэ сэмэ, чей дн Італіа асэпра Австріей,
ші каріі токма акыта тішкэ тотэ, опре а днзплекэ пре італі-
ей, ка сь се аьче де кэсса Венеціей.

Комытэ скрісесе ад. зпзі амікэ енглезэ Макэ-Адамэ дн Глас-
ковэ о скрісоре, дн каре зіче, кэчкэ попорэлэ енглезэ е дн-
даторатэ не опореа са націоналэ а се декларэ одатэ не фадэ
дн кэсса Унгаріей ші а Італіей, дншірэ апоі каі не пэреці део-
пре 15 міліоне магарі, карі дн соціетате кэ італіейні копэ-
кэрднэ арэ сечера неште ресылтате пьпрекалэвалэ ші пентрэ
вііторівалэ Італіей. Італіейні комітэ таре ероре, зіче Комытэ, кэ
вреаф маі днаінте а ресолві кэсса романэ ші неаполітанэ ші
нэмаі дн зрмэ сь се аьче де Венеціа; елэ зіче, кэ маі дна-
інте де тотэ сь се дндемне італіейні сь днчепэ кэ Венеціа, пэ-
пэ а нэ пері Унгаріа, кычі днтревалэчэнеа Італіей сь поте ресолва
нэмаі дн дохэ лэпте деодатэ, ла По ші ла Дэпэре. — Дн зрмэ
провокэ не амікылэ сьэ, ка, спріжініндэ кэсса Італіей, дн модвалэ
ачестэ сь факэ віне тотэодатэ ші пентрэ Унгаріа, фіндкэ а-
честеа дохэ цэрі арэ авэ інтересе де зна ші ачесташі патэрэ.

„Pesti Hírnök“ коментэчэ ачестэ скрісоре, днтревалэчэ, кэ
постесэ днтпэзі, ка Унгаріа сь се пьтэ скыла кэ арме, пьфіндэ
ажэтатэ дн афарэ? ші оре ші атэпчі парэ днтревені ші алте
пэтери? ші десвалэндысэ зпэ рьсвоіз ехронэпэ, оре чіне арэ фі
двінгэторіэ? оре челеа 15 міліоне се ворэ лэпта тотэ пентрэ
магарі? (секоларэ лэі Комытэ); ші націоналітэціле нэ сарэ скыіа
дн контра магарілорэ пентрэ націоналітатеа са? апоі днтэм-
плэндысэ нэмаі о днчеркаре де револэціэне, оре парэ фі еа дн-
тімпінатэ де о скалдэ де сьпэ, дн каре магарылэ ш'арэ перде
пэтереа са пентрэ тотэдеаэна? дн зрмэ зіче, кэ сь ворэ днтшыка
кэ Австріа, ші сь ворэ скыпа не оіне ші дінастіа, ші атэпчі
ворэ ремэпé Domnii де плілэ. — Окасіэне ла ачестэ рефлекціні
а лэі „Hírnök“ а датэ зпэ артікылэ, ешітэ дн „Opinione“ жэ-
палэ італіанэ, каре рефэрлесе скрісореа лэі Комытэ нэ аргэменте
лоціче, кэчкэ Італіа треьэе маі днтзіх сь се консолідезе прин
ресолвареа кэссеі Ромей ші а Неаполей ші нэмаі атэпчі сь поте
пэші ла кэсса венедіанэ, ші кіарэ кэндэ арэ ші фі, ка сь се
днчепэ рьсвоіз кэ Австріа, тотэші маі днаінте арэ треьзі ші
атэпчі сь се ресолвесе кэсса Ромей, пентрэчэ Рома ліберэ арэ
да пэтере атытэ моралэ кэчэ ші фісікэ Італіей. Европа штіе, кэ
рьсвоізлэ пентрэ Венеціа е неднкэпжэравілэ, „днсэ акыта неарэ
кондемна фэрэ дндойелэ, кэндэ амэ днчепе рьсвоіз пентрэ ма-
гарі“, кэвінтеле „Opinioneі.“ — Ачестэ артікылэ аф мэіэтэ колера
ла мэлці. — Тотэші еі сперэчэ, кэ мін. прімаріэ італіанэ Ріка-
солі ва днтціі кэсса Венеціей, каре арэ тэрпа апэ не тьора полі-
тчеі магаре, де а стьрче де ла Австріа копотітэціэнеа с'а пре-
домніторе, кэ алта нічі кэ озптэ дн старе а фаче, чі ажэпгэп-
дыші скопвалэ арэ мерце ші ворэ мерце днконтра Італіей. —

КРОАЦИА. А грамэ, 4. Ноемьр. Аотзі с'а редескісэ діе-
ета кроатэ кэ таре мэлэчміре. Баавалэ фэ прімітэ днтре вівате
ептэсіастіче ші се лэз днаінте коптінарэа копсылэтрілорэ дн
кэсса Воіводіней шча.

АВСТРИА. Віена. Пресса де Віена не сьрпрінде кэ шті-
реа, кэчкэ Домнылэ ценералэ Л. М. У. вр. Стапковічэ арэ
фі десемпатэ де гвернаторэ дн Ардеалэ ші кэчкэ петіціэнеа За-
рандылэ пентрэ ремэнерэа ла Ардеалэ арэ фі прімітэ рьспэсэчэ
негатівэ?

Сенатъ имперіалъ еаръші шіахъ дичепътхъ шедінгеле дп 4. Ноетбре ка сенатъ имперіалъ зыгъотхъ; тьне поитъне поте къ съ ва маі лъді.

Маі. Са дшпъратъхъ дпнхъ еаръші конферинге министеріале дп 4. Ноетбре.

Депъгаціонеа ромънъ свпгъ преоedingа Есчелендіеі Сале к. D. Метрополитъ дп аздіенцъ дедо Маі. Сале зпхъ протестъ дп контра репрезентъчней гъбернълзі дпн Къжъ дп кавса діетеі, респінгъндхъ тогъодатъ ші вотъхъ сенаратъ алхъ консіліаріорхъ штізді.

Новісішъ. Гр. Надашді денъмігъ де министръ, прішеште прінтр'о скрісоре де тьнъ преадпалтъ провісоріа кондъчере а къпчеларіеі де кърте транспіване.

Тел еграмъ: Віена, 7. Ноет. „W. Z.“ пьблікъ о мапъскріере дшпъртъскъ къртъ капчеларіалъ Форгачъ, дп каре дшп декіаръ дшпъратъхъ тареа воінцъ де а ретънэ пе лъпгъ копчесізіне констітүціонале, спертъндхъ, къ дп скъртхъ ва потэ еаръші конкіета діета; demandъ тьскрі суре рестітүіреа азкторігъдеі рещеті дп Унгаріа. Гр. Палфі е гъбернаторъхъ Унгаріеі; комісарі рец. оѣхъ коміці поі се ворхъ денъмі, ші чеі нъміці де Ваі се ворхъ денъне, гъбернълхъ се ва претемі; мънічініеле съ съспендэзъ, комітетеле се десфакъ, органеле челеа похъ ворхъ ста съв апъраеа знеі жъдекъці марціале, каре ворхъ отърхъ дъпъ леціле мілітарі аозпра крімелорхъ ші преварікъчъніорхъ політіче.

Дпн патріъ. „Herm. Ztg.“ анизцъ, къ прешедінтеле дпекцізінеі де фпнапцъ провинціалъ к. Болді, кізматхъ прпн телеграфъ, архъ фі порпгтхъ дп 5. ла Віена.

Універсітатеа націзінеі съсешті еаръші с'ахъ конкізматхъ де гр. націзінеі пе 20. Ноетбре прпнтр'зпхъ черкъларіхъ коміціалхъ къртъ тоте дерегъторіеле дорхъ. Де обіекте пентрхъ конскларе съ пьпхъ ліпса адміністръчънеі істіціеі; лъкрареа знеі леці комъпале ліберале, — проблемэ прівіторэ ла діета Ардеалълзі ші пропъсечъніле рещеті (челеа 4 дпн рескрпгтхъ); кьм аре съ се порте дптреага націзіне съсэскъ ка а треіа націзіне констітүтивъ депліпхъ дпдрептъцітхъ, фацъ къ проблемеле ачестеа але леціслацізінеі. Ачестеа рьспъскрі тревъе съ ле дѣе зпверсітатеа націзінеі ка органълхъ репрезентъторіхъ алхъ оказнелорхъ ші діотріктелорхъ съсешті, — апоі съ се маі конскларе пентрхъ тръшптереа знеі депътъчъні ла Віена, пентрхъ стагълхъ саларіскреі офіціаліорхъ, каре дптъшпнъ тарі гревъгді дпн партеа гъберн. р. Оаре де чепъ се маі пьблікъ асеменеа акте констітүціонале ші дп лімба ромънъ, чедхъ пьціпхъ кьм се фъчеа пьпъ ла 1860?

Ромъніі дпн фъндълхъ реціз пхъ ворхъ оотені а лъкра ші алерга, ка токма акьм съ погъ лза парте ла консклареа обіектелорхъ ачесторхъ моментосе, ші каре тревъе съ пе дпспіре маі мьлтъ темере декътхъ операндъ де віне пентрхъ поі! —

Пентрхъ аконеріреа спеселорхъ адміністратіве с'ахъ асемнатхъ пентрхъ съсіме 20 мп фіоріні м. а.

Прегътірі пентрхъ діета ардеалеапъ, конскріереа алегъторіорхъ.

Маі ері пьблікъ „Közlöny“, къ рец. гъбернхъ транспіванхъ а прімгтхъ авісаре дѣла Віена, ка съ тръшптъ дп съсхъ тоте актеле че прівескхъ ла евеніментеле дпн 1848. Акьм емісе гъбернълхъ р. дпн Къжъіхъ о провокаре къ датъ 28. Окт. къртъ тоте жъдеделе дерегъторешті дпн комітате ші сказнеле съкъешті, прпн каре пьблікъ ші о ордіпъчъне реѣсскъ ка іпстръкцізіне, сосігъ дп 22. Октомбре Нр. къпчеларіеі к. 3411, каре коміте гъбернълзі а міжлочі пьтерълхъ ачелорхъ конпрівъзпці дпн комітате ші сказнеле съкъешті, каріі дп дпцелесълхъ рескрпгтълзі реѣсскхъ дпн 19. ворхъ авѣ зпхъ чепсхъ де 8 фр. конпрівъзізіне дпреантъ де оріче пьшпре ші ворхъ фі дпдрептъціці ла адепері; ачѣаета съ се факъ прпн ажторіалхъ кърцілорхъ де конпрівъзізіне ші прпн дерегъторіеле перчепторале авісате суре скопълхъ ачѣста. Ерзіреа съ се факъ де комісізініле депомпнънде суре скопълхъ ачѣста, ка се съ шгіе деосевігъ, къці алегъторі потхъ фі дпн комітате ші къці дпн сказнеле съкъешті. Конскріереа челорхъ фомтп дпдрептъціці дпнпнте де 1848, съ се факъ деосеві. Комісізініле съ се денъмѣскъ свпгъхъ кондъчереа фпзіраелорхъ, віче-къпітанілорхъ, сѣхъ жъзілорхъ прочесълзі, дпн 3 метврпі, каріі ворхъ еокріе пе чеі че пьтескхъ чепослхъ де 8 фр. дпн дателе конпрівъзіціоналі, лъсъндхъ афаръ фетеміле, стръіпніі пеіпдпціонаці ші чеі че се афлхъ пентрхъ врео крімъ свпгъхъ дісчпліпъ.

Комісізініле прочесълзі ворхъ коміте дерегъторіелорхъ, ка се ліпѣскъ ачѣстеа конскріері пе каса комъпалъ пьблікъндхъ, ка фпъкаре съ вадъ дѣкъ пхъ е лъсатхъ афаръ дпн конспнаре, сѣхъ дѣкъ дпн контра къіва архъ фаче чпнева есчепцізіне, ші чеі лъсаци афаръ сѣхъ педрентъціці се ресламезе оѣхъ с'шп чѣрхъ къ къвжптълхъ респектареа дрептълзі дѣла комісізінеа чентралъ а локълзі.

Рекламацизініле ахъ рѣстпмхъ нъмаі де 8 зіла дпчепъндхъ дѣла тръшптереа конспнъчънілорхъ прпн сате; ші ла 8 зіле съ адъпъ атгътхъ рекламацизініле дп скрісхъ ор къ гъра, кътхъ ші конспнъчъніле ла комісізінеа чентралъ а комітатълзі, каре черчетъндхъ ле ва фаче зпхъ каталогъ пентрхъ чеі фомтп дпдрептъціці дпнпнте де 48 ші алтълхъ пентрхъ чеі че дъпъ кѣсіа чепсълзі ахъ дрептхъ де адепере; ші зпхъ ексемпларіхъ съ ва тръшпте ла р. гъбернлзі, алтълхъ ва ретънэ ла комітатхъ. Пентрхъ спеселе респектіве ші пентрхъ пьцііле офіціаліорхъ, зіче рец. гъв., къ дпдатъ а ші фъкьтхъ рьгъшпнте ла дпн. Са реѣеле ші дп зрмъ провѣкъ, ка съ іптеѣсскъ ачѣастъ лъкраре. Датълхъ е: Къжъ, 28. Окт. 1861, съвскрісхъ конте Міко Імре ші Гебелъ Каролі.

Аічі пхъ потемхъ трече къ веререа а пхъ траѣ лъареа ампнте а тьтзрорхъ пърпцілорхъ попорълзі ші а іпцеленціці, ка съ дпведе пе попорхъ а'шп фолосі дрептълхъ ачѣста ші а пхъ се лъса, ка се ретънъ афаръ кътва дпн конскріереа ачѣаста, къчі алтъфеліхъ пе лъпгъ тѣтхъ пьтеросітатеа пѣстръ, ва ретънэ націзінеа реѣ репрезентатъ ші ла адепереа депътацілорхъ діеталі, ші апоі атънчі неамхъ топгтхъ. —

Вотхъ сенаратхъ. Домніі консіліарі гъбернлзі Іоанъ Алдълеанъші Александръ Лазаръ ші дахъ аічі пьререа с'а сенаратъ дп прівпнда хотържеі конскріереі челорхъ дпдрептъціці ла адепере дѣ депътаці пе баса чепсълзі октроатхъ, ші апъмігъ пентрхъ ачѣеа, пентрхъкъ чепсълхъ ачѣста ашезатхъ дѣла локълхъ маі дпналтхъ пхъ съ естінде ші дп фъндълхъ реціз (съсіме) чі нъмаі дпн комітате ші дп сказніле съкъешті, ка кьм адепереа де депътаці дпн фъндълхъ реціз архъ фі фостхъ дпнпнте де 1848 астѣфеліхъ де зьпъ, дпкътхъ еа архъ потэ ші акьм тьлцъмі егалітатеа локъіторілорхъ, каре сервесче акьм де вастъ фъръ деосевіре де націзіне сѣхъ конѣесізіне. Ромъніі дпн фъндълхъ реціз ахъ авѣтхъ тогъдеазпа дрептхъ къ сасіі де о потривъ ші пьпъ акьм ші ачѣстхъ дрептхъ л'архъ фі ші ексернатъ, дѣкъ п'архъ фі фостхъ маі тоці де леѣеа греко-пезпгтхъ, каре ераескісхъ прѣгътпденеа дѣла дрептълхъ політікхъ. — Ромъніі ші ла реставраеа трекътхъ ахъ ретасхъ ескпші дѣла репрезентацизініле дпн фъндълхъ реціз, фпндълхъ ачѣеа съ фъкхъ пе баса изпкелорхъ регълатіве, дпн потереа кърора фъкъндъсѣе ші адеперіле діеталі ромъніі архъ ретънэ еаръші ескпші дѣла хсареа дрептълзі де егалітате, дпнре саші. Дѣкъ Маі. Са дѣлътъръндхъ арткълълхъ II. алхъ констітүцізінеі дпн 1848 с'ахъ дпдратхъ а октроа зпхъ чепсхъ пентрхъ комітате ші сказнеле съкъешті; Маі. Са съ віневоіѣскъ а естінде чепсълхъ ачѣстхъ октроатхъ ші прѣсте фъндълхъ реціз, къ атгътхъ маі въртосхъ, къ ші фъндълхъ реціз е о парте іптреціторэ а Ардеалълзі ка ші комітателе ші сказнеле съкъешті, ші апоі дпн діегъ тревъе се фпъ репрезентатъ тѣтхъ дѣра ші тѣте пласеле націзінеа ші конѣесізініле. Ачѣста е меълхъ опінізінеі ачѣсторхъ доі върбаці, каре се дѣте тогъ дпн 28. Окт., къндхъ се фъкхъ отържеа р. гъбернхъ пентрхъ конскріереа челорхъ дпдрептъціці дъпъ чепсълхъ октроатхъ. Ачѣастъ опінізіне о съвскрісхъ фъръ дпдоіѣлъ тоці ромъніі ші архъ фі къ скопхъ, ка съ о съвкріе кіархъ ші сасіі, дѣкъ ахъ врезпхъ сімъдхъ ші кончпнцъ де дрептълхъ егаліеі дпдрептъцірі ші пхъ нъмаі де алхъ съпрематіскріі ші алхъ ескісісълзі. —

Р а ц і о ч і н і л е

фондълзі пентрхъ ажъторълхъ іспрісілорхъ пазпері дѣла academia дпн

Спбпхъ пе лъпа лзі Ізліе:

(Жрмаре дпн Nr. 79.)

i) Din M. Ошорхеіх DD.: Іоане Алесандреокъ, прппріетаріі 5 фр. Дпмітріе Ф. Фьгъръшіанъ, пегъцъторіхъ 5 фр. Іосіфъ Філіпъ, пегъцъторіхъ 5 фр. Ірпміе Лъдоміанъ, нотаріхъ 4 фр. Басіліхъ Дънілъ, парокъ дпн Севадъ 2 фр. Петрхъ Алесандреокъ, прппріетаріхъ 2 фр. Алесандръ Філіпхъ, пегъціаторіхъ 2 фр. Дънілъ Молдованъ, пегъціаторіхъ 2 фр. Георгіхъ Молдованъ, пегъціаторіхъ 2 фр. Іоане Алгіа, пегъціаторіхъ 2 фр. Іоане Попхъ, нотаріхъ Шергітълзі 2 фр. Ніколае Кълъцъ, жъделе Чергшешлзі 2 фр. Георгіхъ Ръдъшъ, парокъ Чергшешлзі 2 фр. Попхъ Сандъ, прппріетаріхъ 2 фр. Хонгъ Петрхъ, прппріетаріхъ 2 фр. Іоане Негрцъ, прппріетаріхъ 2 фр. Іоане Кадърчеа, доченте 1 фр. Алесандръ Сьчпз, капеланхъ дпн Сакалхъ 1 фр. Петрхъ Немешпхъ, ч. р. актъраріхъ дпн М. Ошорхеіхъ 1 фр. Дънілъ Боерхъ 1 фр. Іоане Молдованъ 1 фр. Алесандръ Штефані 1 фр. Басіліе Молдованъ, екопомъ дпн Чергшешлхъ 1 фр. Басіліе Драгошъ, доченте дпн Чергшешлхъ 1 фр. Басіліе Хонгъ, прппріетаріхъ 1 фр. Дпмітріе Манхъ, пегъціаторіхъ дпн М. Ошорхеіхъ 1 фр. Упъ фъръ нъме 1 фр. Самсонъ Попхъ, капчелісгъ 3 фр. Беніемпнхъ Філіпхъ, пегъціаторіхъ дпн М. Ошорхеіхъ 1 фр. Лазаръ Ппшовъ, прппріетаріхъ до мпнѣре дпн Залатпа 1 фр. 38 кр. Съма тоталъ 542 фр. 64 кр., зі: чпнчі съте патръзѣчі ші доі фіоріні 64 кр. в. а. (Ва зрпа.)